

После више од две деценије Национални фолклорни ансамбл Србије „Коло“ одржао концерт у Скопљу.

У оквиру овогодишњег „Скопског лета“, после више од две деценије паузе, 5. јула 2007. године у главном граду Македоније поново је гостовао Национални фолклорни ансамбл Србије „Коло“.

У салону Македонске опере и балета (МОБ), „Коло“ је поздрављено правим овацијама одушевљене публике. Захваљујући сарадњи са македонским државним ансамблом народних песама и игара „Танец“, концерт „Кола“, ове године је уврштен у програм „Скопског лета“ на велико задовољство овдашње публике. Неопрезност организатора и домаћина је, међутим, поред изузетно лоше медијске припреме гостовања српског ансамбла, делимично окрњила комплетан угођај, „превидом“ и чињенице да је „Танец“, исте вечери када је гостовало „Коло“ у Скопљу, наступио на отварању балканског фолклорног фестивала у – Охриду.

На програму скопског концерта „Кола“ биле су игре из многих крајева Србије. Запажена су била извођења игара са Старе планине, Ђурђевдански обичаји из Подгрмечја, Мађарски плес из Војводине, Свадбени обичаји из околине Гњилана са Космета, Овчарска надигравања из југоисточне Србије...

Веома запажене су биле и веселе шопске игре, Циганска игра из Војводине у бриљантном извођењу солиста Ане Марић и Горана Митровића. Правим салвама аплауза одушевљене скопске публике поздрављена је завршница концерта, „зачињена“ шаљивом песмом из околине Босилеграда „Ми тргнала Ленка, рано на вода“, као и играма из истих крајева у изванредној кореографији Слободанке Рац.

У најави концерта, организатори „Скопског лета“ из Дирекције за културу и уметност, посебно је истакнута чињеница да су чланови ансамбла „Коло“, од оснивања далеке 1948. године досада, са више од пет хиљада концерата, наступајући пред око десет милиона гледалаца, на свим континентима, у најпрестижнијим дворанама светских центара у Њујорку, Лондону, Москви, Келну, Сиднеју...оставили неизбрисив културни траг Србије.

Од оснивања 1948. године, па све до данас, ансамбл „Коло“ настоји да народну игру издигне на ниво високе уметничке интерпретације. Програми овог ансамбла често представљају модел сценског етно приказивања, уједињавањем основних вредности њихове традиционалне културе. У раду увек полазе од аутентичног стваралаштва

издвајајући оно што представља срж народне уметности. У стварању уметничког репертоара ансамбла „Коло“ увек учествују најеминентнији кореографи и композитори, као и многобројни стручни сарадници (етномузиколози, балетски уметници) који су изградили препознатљив уметнички стил.

Оригинални костими ансамбла „Коло“ датирају из 19. века и представљају непроцењиву вредност. У суштини, „Коло“ представља - путујући музеј.

Ансамбл „Коло“ је гостовао на свим континентима. Одржао је више од пет хиљада концерата пред више од десет милиона људи и то у најпрестижнијим салама у свету попут Корнеги хола, у Њујорку, Бољшој театра у Москви, сиднејске Опере у Аустралији, Краљвског фестивалског хола у Лондону, Опере у Келну...

Видовдански дани дијаспоре у Србији – сагледавања

Представници Културно-информативног центра Срба у Републици Македонији – „Спона“, ове године су, први пут учествовали на 3. скупу „Дани дијаспоре у Србији“.

У центру „Сава“, 28. јуна, после свечаног отварања, у првом панелу на скупу, који је био посвећен темама „Комуникација са дијаспором“, говорио је Дејан Растак из Б92, који је указао на занимљиве показатеље у вези коришћења савремених могућности комуникације, посебно њихових сајтова.

На истој теми друго излагање је било посвећено интернет порталима, уз укључење из Лондона. Говорили су Вања Карас и Милош Стефановић, у вези интерактивних медија, као и демографским кретањима наше дијаспоре. У њиховим порукама и сагледавањима указано је и на искуство из Енглеске у погледу битних питања Срба на том делу Западне Европе.

У оквиру теме о значају медија у дијаспори, запажено излагање је имао новинар Политике, Радивоје Петровић. Он је посебно указао на чињеницу да је ово свакако ера глобалних медија, под принудом избора како заправо изабрати приступ и најадекватније искористити раштркане и „расејане“ српске медије широм света, којих има близу 500.

– Морамо одбацити предрасуде прошлости, које су оставиле забрињавајући траг. Потенцијала има, али су потпуно неискоришћени. Чак је и држава незаинтересована за медије у дијаспори, рекао је између осталог Петровић, додајући да интернет сада пружа један нови приступ и широке могућности. Показатељи говоре да интернет Срби у свету користе близу 15 одсто, и, то, највише у - САД.

„Сирови“ статистички подаци су следећи: на 3,5 милиона Срба. 1100 новинара. 3,2

новинара сарадника. Финансирање на бази спонзорства. У САД 29, Француској 16, Канади и Немачкој 13, Аустрији 11, Великој Британији 9, док је у Шведској заступљено 6 медија. Са порастом коришћења интернета, штампани медији - опадају...

На другом панелу „Очување српског језика у дијаспори“ уводну реч је имала Неда Малетић, државни секретар у министарству за дијаспору. Она је истакла значај конкретних планова које је министарство спремно да спроведе, односно да се укључи у решавање проблема укључујући ту и нека питања о којима, зачујујуће, појединци у простом непознавању чињеница везаних за недаће нашег народа расејаног по свету, остављају по страни.

Охрабрује стечени општи утисак да је овај тим министарства дијаспоре, састављен махом од младих људи, вољан да реално сагледа чињенично стање и одлучно, систематично и продуктивно приступи решавању значајних проблема. Слободни смо да, овом приликом, изнесемо утисак да је, коначно, ако не у потпуности превазиђена, а оно у доброј мери „премошћена“ баријера матица – дијаспора. И, то, свакако, говори у прилог горе констатованом.

О улози и значају Српске православне цркве (СПЦ) у очувању српског идентитета у дијаспори говорио је Владика Шабачки Лаврентије, поздрављајући скуп у име Патријарха српског г. Павла. У дирљивом тону је протекао емотивни наступ Епископа СПЦ који је и сам истакао своја дугогодишња искуства из периода док је водио епархије у западној Европи и Аустралији. Епископ Лаврентије је и тамо много допринео очувању и штампању одређених рукописа, списа, умотворина...

У специјалном укључењу из Аустралије, пригодну беседу је одржао и Владика СПЦ Иринеј Добријевић, који је поздравио све присутне на скупу у Београду и подсетио на добро познату чињеницу и поуку да се језик најпре учи и савладава – у кући, а да тек касније, као надградња долазе образовни токови у школском систему. Између осталог, указао је и на значај избореног права за изучавање српског језика у држави Георгији, као и на колеџу Св.Сава...

Трећи панел је био посвећен „Јачању односа матице и дијаспоре кроз културу“.

У оквиру сагледавања конкретних резултата, између осталог је потврђено да су, на пружају, културно-уметничка друштва, значајан чинилац културног наслеђа једног народа.

Пригодно обраћање у прилог овоме имао је мр. Михајло Рабреновић, председник АКУД-а Лола...